

Verlag Dagelijks Bestuur ENA

16/03/2018

Aanwezigen

- Ignaas Claeys: kabinet minister Schauvliege – RO + Leefmilieu (voorzitter)
- Lieven Dejonckheere: kabinet minister Weyts – Mobiliteit en OW
- Johan Guldix: kabinet minister Muylers - Economie
- Gerard Stalenhoef: DOMG (verslag)
- Liesl Vanautgaerden - DOMG
- David Stevens: DOMG
- Jeroen Nachtergaele: ANB
- Marc Van Damme: MOW
- Peter Rentmeesters: De Vlaamse Waterweg (DVW)
- Koen Vermoesen: VLAIO
- Ivo Van Haute: VLAIO

Presentatie (met verdere duiding) – zie bijlage

Algemeen

- Lieven De Jonckheere vervangt Krista Maes voor kabinet Weyts.
- Jeroen Nachtergaele zal het Agentschap Natuur en Bos vertegenwoordigen in het DB.
- Marc Van Damme zal wegens pensioen als vertegenwoordiger van het beleidsdomein MOW vervangen worden. Hiervoor zal kabinet Weyts contact opnemen met de SG van het beleidsdomein (F. Boelaert).
- Bij volgende vergaderingen zal één week op voorhand de dan beschikbare (ontwerp) presentatie/info worden rondgestuurd ter voorbereiding.
- Met betrekking tot de onderbouwing van plannen (BRV versus RSV) en in verlengde van het advies van de SARO (over Genk ZW en Zolder Lummen Zuid) werd een VOU gesteld, dat minister Schauvliege op 13.03.2018 heeft beantwoord – zie bijlage bij dit verslag.
- Gelet op de terugkerende vragen en onduidelijkheid hierover, vraagt het DB ENA aan VLAIO en DVW op korte termijn, en als insteek in een aantal toelichtingsnota's van lopende processen, om een nota uit te werken waarin de onderlinge relaties en complementariteit tussen de verschillende (openstaande)

ENA terreinen wordt geduid. Dit betreft met name de realisatie. Wegens grootste prioriteit wordt dit in eerste instantie gedaan voor de cluster / gebiedsprogramma GENK ZUID.

- Gelet op de verschillende conclusies over de lopende processen en projecten in het overleg zal DOMG een bijgesteld voorstel van timing uitwerken. Dit betreft met name de planning.

1. Lopende planningsprocessen

GRUP Insteekhaven Lummen

- Het openbaar onderzoek GRUP liep tot 10.11.2017. Er werden 146 bezwaren en adviezen overgemaakt.
- De gemeenten hebben daarna na onderhoud met twee betrokken kabinetten een gezamenlijk standpunt ingenomen (zie brief).
- Globaal gezien blijkt er een grote weerstand met name tegen de voorgestelde oplossing voor de ontsluiting (en bijhorend voorstel voor onteigening), die helaas onvoldoende helder werd gecommuniceerd en besproken. Verder blijken er verschillende bezwaren te zijn ingediend die moeilijk te weerleggen zijn.
- Op basis van een afweging van de mogelijke opties beslist het DB ENA om de lopende procedure niet verder te zetten. Gelet op de mogelijke precedentswaarde wordt aan DOMG gevraagd een voorstel van besluitvorming over te maken vanuit volgende elementen:
 - De VR stelt vast dat een aantal bezwaren substantieel zijn, nieuwe inzichten meebrengen en soms moeilijk kunnen worden weerlegd.
 - En stelt vast dat op dit ogenblik met name voor de ontsluiting bijkomend onderzoek noodzakelijk is om tot voldoende draagvlak te komen. Aan MOW / DVW zal worden gevraagd dit onderzoek te trekken.
 - De lopende projecten voor de bruggen worden verder gerealiseerd.
 - Op basis van de conclusies van het onderzoek naar de ontsluiting zullen de gevolgen naar de reeds bestaande afspraken (GRUP, haalbaarheidsonderzoek, procedures Mangelbeek...) worden bekeken.
- Een antwoord aan de gemeenten namens DB ENA wordt voorbereid door DOMG

GRUP Genk ZW – Termien – Kaatsbeek N702

De plenaire vergadering over dit plan vond plaats op 21.02.2018, het advies van SARO dateert van 13.12.2017.

Globaal gezien worden er vragen gesteld bij de geldigheid en statuut van reeds genomen beslissingen of goedkeuringen wanneer nieuwe beslissingen of regelgeving nadien wordt goedgekeurd. Het is noodzakelijk dat er op Vlaams niveau voorstellen worden uitgewerkt die voldoende gewicht geven aan de beleidsbeslissingen (beslist beleid). De betrokken kabinetten nemen dit verder intern op.

- Voor voorliggend plan betekent dit onder meer dat er thans bijkomende toetsen nodig zijn als aanvulling op de bestaande passende beoordeling en wellicht ook planMER (zie presentatie slides 11 -13).
- Ook voor de vraag over de relatie Vlareem – plan (voorschriften) zal juridisch advies nodig zijn.
- DOMG gaat intern juridisch na of dit mogelijk is, en of deze bijkomende toetsen op planniveau gevolgen heeft.
- Aansluitend volgt het DB ENA op hoofdlijnen de voorgestelde antwoorden op de overige zaken (zie presentatie). De belangrijkste voorstellen tot aanpassing worden afhankelijk van de voorgaande pistes opgelijst.
- AWW zal in functie van de voorlopige vaststelling nagaan hoe de uitvoering van het streefbeeld N76 kan geregeld worden.
- Er wordt mede de relatie gelegd, qua fasering/complementariteit, met de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in ruimere omgeving (zie bovenstaande algemene afspraak – input VLAIO).
- De conclusies worden door DOMG per mail teruggekoppeld met DB ENA, met daarbij een voorstel voor verdere procedure.

2. Gebiedsprogramma Wommelgem-Ranst

2.1 Gebiedsprogramma Wommelgem/Ranst

Aansluitend op de bespreking in het DB ENA van 07.11.2017 en de toen gemaakte afspraken werd verder overleg gevoerd over de deelprojecten en (op basis van ontwerp documenten) over het geheel in het actorenoverleg van 13.03.2018.

In het DB ENA werd hiervan verder verslag gedaan en de krijtlijnen van de conclusies overlopen (zie presentatie). Het DB ENA gaat principieel akkoord met de inhoudelijke conclusies:

- de globale doelstellingen van de voorgenomen besluitvorming (slide 20).
- de maatschappelijke en ruimtelijke doelen (slide 17)
- de deelprojecten en de opbouw van het gebiedsprogramma cfr de kaart (slide 18), behoudens het deelproject vervolledigen verkeerswisselaar.
- het belang van een gefaseerde aanpak zowel planmatig als qua realisatie en vertrekkende van een aantal randvoorwaarden op dat vlak (slide 19).

Aansluitend bij de afspraken en vragen in het vorig overleg is het DB ENA akkoord met de gezamenlijke aanpak voor dit gebied. Volgende afspraken in functie van de verdere aanpak werden gemaakt:

- De belangrijkste zaken van actorenoverleg 13.03.2018 worden opgevolgd (zie slide 21): vereenvoudigen, minder detailgraad, beperken aantal figuren beperken, meer vrijheidsgraden naar de onderzoeken, duiding statuut en tijdlijnen;
- De ontwerp nota + bijlage worden door DOMG mede op basis van de geleverde insteken (MOW, AWW, ANB, Tucrail,) aangepast tegen eind maart 2018. De nota wordt nog kort (per mail) ambtelijk teruggekoppeld.
- Met de provincie wordt op hoofdlijnen teruggekoppeld en worden de provinciale bevoegdheden (bv voor project Fietssnelweg) afgetoetst.
- De nota / bijlage wordt aan de betrokken kabinetten bezorgd voor een principiële bespreking in een IKW.
- Na principiële akkoord wordt de nota afgewerkt voor agendering (richtdatum april)
- De verdere organisatie vindt plaats vanuit DB ENA. Volgende zaken, waarover principiële akkoord bestaat, zullen parallel verder worden uitgewerkt:
 - Verder zetten van het planproces + uitwerken van een concreet voorstel / overeenkomst voor de op te starten studies vanuit het principe van een gezamenlijke inzet van middelen en inzet (> overeenkomst 4 beleidsdomeinen):
 - Ontwerpend onderzoek >> inrichting voor de deelprojecten
 - Marktonderzoek en economische strategie uitwerken
 - Landbouwonderzoek onderzoek actualiseren
 - Milieuonderzoek
 - RVR actualiseren
 - Verkeersmodellen actualiseren
 - Strategie buisleidingen
 - Voor het globaal overzicht, bewaken gelijkvormigheid bij bv bestekken, organisatie van overleg en communicatie (cfr eerdere opdracht procesbegeleiding) wordt extern een gebiedsregisseur aangetrokken. Dit wordt tegelijk met voorgaande (studies) concreet uitgewerkt en in de ontwerp-nota mee opgenomen.
 - Uitwerken strategie realisatie (fasering)
- Specifiek reeds starten met uitwerken voorstel met betrekking tot de realisatiestrategie voor de Groenpool en concretisering van de regierol ANB (ikv derde fase studie Groenpool). Hierover zal er in een latere fase een afzonderlijk voorstel aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.
- Verder en concretiseren van de realisatietrajecten per deelproject
- Verdere afstemming met Toekomstverbond en andere projecten

2.2 Zwaikom Ranst

- Planningsproces (opmaak GRUP) is door DOMG opgestart.
- In kader van het overleg voor de Groenpool Antwerpen werd dit gebied meer in detail onderzocht. In de stuurgroep van 23.01.2018 werden verschillende afspraken gemaakt over de (mogelijke) interacties. (zie slide 27)
- Ook in de stuurgroep en in overleg met ANB werd tevens geconcludeerd dat de planMER ;en de passende beoordeling op planniveau correct werden vertaald in het plan (voor zowel 'connectiviteit' als voor 'verstoring').
- Het DB ENA neemt akte van de conclusies en afspraken en vraagt om een onteigeningsplan toe te voegen aan het plan.
- Voor wat betreft de compensaties wordt onderstreept (cfr Groenpool) dat hier een gezamenlijke actie nodig is, waarbij de initiatiefnemer voor het plan (DVW) via de deze verplichting zal bijdragen aan de realisatie van een stukje van de Groenpool. De realisatie hangt af van het beschikbaar zijn van de gronden die nodig zijn voor de compensatie (cfr. Zolder-Lummen-Zuid). Dit zal in de komende maanden verder in detail worden concreet gemaakt.
- Het DB ENA verwijst naar gelijkaardige problematiek als bij Genk ZW (zie hierboven) over statuut van de documenten. Verschil is evenwel dat de 'soortentoets' reeds werd uitgevoerd én gunstig door ANB geadviseerd. Daarnaast werd ook gewezen op de stikstofproblematiek ten aanzien van het naastgelegen SBZ gebied.
- Vraag is hier ook of en tot welk niveau voor de bijkomende toetsen naar het projectniveau kan worden verwezen.
- DOMG zal, indien de gevraagde toetsen en aanvullingen mogelijk zijn zonder fundamentele wijzigingen van het planMER, op basis van het juridisch advies hierover de nodige aanvullingen doen in het dossier, zodat het kan worden voorgelegd in een plenaire vergadering van het GRUP.
- Indien dit (juridisch) niet mogelijk is wordt het DB ENA hiervan op de hoogte gebracht en zal een voorstel voor te volgen procedure worden voorgelegd.
- De openstaande afspraken en aanpak (zie slide 30) worden verder uitgevoerd. Het overleg over de ontsluiting zal met de gemeente moeten gebeuren.

2.3 E313/E34

- De voorstellen voor de verbreding van de E313/E34 worden kort overlopen.
- De eerder gemaakte principe afspraken zijn reeds verder uitgewerkt en de realisatie van de eerste fase wordt thans effectief door AWW voorbereid.
- Het DB ENA is akkoord met de doelstellingen voor besluitvorming over dit project:
 - Validatie van de conclusies van het planMER (eerste en tweede fase)
 - Starten met planningsproces, waarbij wordt voorzien dat voor einde van 2018 een plenaire vergadering kan worden georganiseerd (DOMG)
 - Realisatie van de eerste fase, in eerste instantie projectmer, vergunningen voorbereiden (AWV)

- Voor de tweede fase zal parallel met uitwerken van het gebiedsprogramma W/R en met name ook de uitbouw van de Groenpool Antwerpen een concreet plan worden voorgelegd om met de compensaties te kunnen omgaan.

3. Gebiedsprogramma Zolder Lummen Zuid

- Het DB ENA neemt kennis van het gevoerde overleg, de conclusies van de plenaire vergadering (dd 08.02.2018) en het advies van de SARO (dd 28.02.2018).
- Wat betreft de voorstellen wordt volgende beslist (zie ook slide 34-36):
 - Akkoord met voorstel rond 'hoogwaardige ontwikkeling', principes voorschrijf en opdracht aan FIT.
 - Akkoord met voorstel rond 'duurzaamheid in de voorschriften' – voor de windturbines wordt de algemene lijn van de VR gevolgd.
 - In de rechterkolom bij de voorschriften wordt de relatie met RVR (seveso en windturbines) sterk onderlijnd en aangegeven dat deze zone in de eerste plaats bedoeld als bedrijventerrein.
 - Er wordt geen oteigeningsplan opgemaakt voor het natuurgedeelte.
 - Voor wat betreft compensaties/mildering wordt akte genomen van de conclusies van het overleg (met stad Hasselt, ANB,...) over de Herkenrode bossen. Het DB ENA juicht dit initiatief toe en vraagt om hierover terug te koppelen over de conclusies van de analyse die ANB momenteel uitvoert in verband met door de stad Hasselt ter compensatie voorgestelde percelen i.f.v. het juridisch in aanmerking komen voor compenserende bebossing (bestemming, reeds bebost zijn, KM van toepassing,...) en de wenselijkheid van bebossing op ecologisch vlak. (ter info: obv eerste analyse ANB lijkt > 80% van het voorgestelde areaal OK.
 - NB. ANB zal geen uitspraak doen over beschikbaarheid of wenselijkheid op vlak van agrarisch gebruik. Hiervoor is het wachten op de landbouwimpactstudie die uitgevoerd zal worden door Dep. Landbouw en Visserij. Aangezien de meeste percelen in actief landbouwgebruik zijn, worden daar dan ook de grootste knelpunten verwacht.
 - Het voorstel dat hieruit voortvloeit zal bij de voorlopige vaststelling van het plan verder worden geduid met als doel dat de VR hierover kan beslissen en een gericht planningsproces 'Herkenrodebossen' kan worden opgestart. Er worden geen andere gebieden meet aan het plan, ZLZ toegevoegd.
 - Het DB ENA vraagt om in het kader van de voorlopige vaststelling aandacht te besteden aan de communicatie en vraagt tevens om voorafgaand aan de besluitvorming met het lokaal niveau terug te koppelen en eventueel ook verdere afspraken voor te leggen in verband met realisatietraject(en).

4. Gebiedsprogramma Genk Zuid

2.1 Ebema

- De Merscreening werd door de gemeente Zutendaal afgerond en ingediend voor goedkeuring.
- Lokale (financiële) afspraken over een regeling voor het middengedeelte zijn blijkbaar gemaakt.
- Het lokale bedrijf Drie Eiken wenst te verkopen; dit heeft echter geen impact om het plan zelf.
- Het DB ENA stelt vast dat hiermee alle barrières weg zijn, en vraagt aan DOMG om het voorontwerp GRUP af te werken en de plenaire vergadering te organiseren.
- Het DB ENA vraagt tevens om tijdig hierover met het lokaal niveau en het bedrijf Ebema terug te koppelen (alleszins voor de plenaire vergadering).

2.2 Ford Genk – stand van zaken

- Toelichting door VLAIO over de stand van zaken (zie presentatie)
- Ontwikkeling van de zones A, B en C volop bezig, met name de zones A en C waar wordt geconcludeerd dat de nieuwe invulling nagenoeg het ganse gebied betreft.
- Het DB ENA vraagt aan VLAIO te waken over de communicatie (en de bijhorende beelden) en met name ook te onderlijnen dat de betreffende nieuwe bedrijven (zeker in de zona A) watergebonden zullen zijn.
- Geen verdere afspraken nodig

5. Aanpak tweede fase studie Leidingstraat

- De stand van zaken van de lopende studieopdracht wordt toegelicht.
- Het DB ENA juist de voorgestelde werkwijze toe, met name ook de inspanningen om het lokaal draagvlak te vergroten.
- Er wordt akte genomen van het verderzetten van initiatieven op Vlaams niveau om dit ook op de internationale agenda te plaatsen (met Duitsland en Nederland). Het DB ENA vraagt om verder op de hoogte te blijven van de voortgang.

6. Stand van zaken monitoring (VLAIO)

- Op basis van de afspraken in het vorig DB ENA (07.11.2017) heeft VLAIO werk gemaakt van meer gerichte fiches. 19 fiches staan reeds op punt.

- Er is ook beslist over de wijze van GIS-verwerking waarbij de gegevens van drie bronnen (VLAIO, DOMG en POM) met elkaar in verband zijn gebracht.
- Het is nu mogelijk om vanuit deze bron na te denken over de vormen van 'output'.
- Op basis van de eerder gestelde vragen (wat willen we weten) zal VLAIO samen met DVW voor het volgende DB ENA voorstellen :
 - zie slide 50 – vervolgstappen
 - genereren voorstellen voor mogelijke output (en bijhorende layout)

7. Varia

- SALK. Gelet op de gemaakte afspraken en vragen in de Taskforce SALK wordt gevraagd om op basis van de gemaakte afspraken in het DB ENA een update van de betreffende ENA-acties te bezorgen (via de SG van DOMG).
- Problematiek 'geluid' Beverdonk. Wordt goed opgevolgd. Op basis van overleg en bezoeken ter plekke wordt thans gewerkt aan de actualisatie van de nota.